

VÝROČNÍ ZPRÁVA

O ČINNOSTI
ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNY
PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTY MU
ZA ROK 2023

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Personální obsazení	4
3. Knihovní fondy.....	6
4. Shrnutí základních knihovnických služeb.....	8
5. Akvizice monografií a časopisů	10
6. Nákup technologií a licencí.....	15
7. Výměna knihovního fondu.....	17
8. Elektronické informační zdroje	18
9. Podpora vědy a výzkumu RIV, Open Science.....	21
10. Vzdělávání a výchova uživatelů	22
11. Projekty a granty.....	25
12. Spolupráce a další aktivity	28

I . Ú V O D

V roce 2023 jsme v Ústřední knihovně Přírodovědecké fakulty (ÚK PŘF) pokračovali v inovačních, vzdělávacích a kulturních aktivitách, nastavených v předešlých letech. Nově jsme se s téměř dvaceti brněnskými knihovnami prezentovali na nultém ročníku akce nazvané *KnihKvíz*, která po dohodě a v obměněné podobě včetně názvu bude realizována pravidelně. Společně s ostatními kolegy napříč knihovnami MU vznikla pracovní skupina *Masarykovi učící knihovníci*, která se zabývá novou koncepcí a profilací učících knihovníků. Jedním z výstupů této spolupráce by měla být definice standardu informační gramotnosti studentů dle typu studia. Potřeba užší spolupráce mezi jednotlivými knihovnami MU vedla k založení také další pracovní skupiny *Marketing knihoven MU*, zabývající se aktuálními tématy a samotnou prezentací knihoven uvnitř univerzity i vně. Ve spolupráci s Odborem vnějších vztahů a marketingu byla zavedena společná vizuální značka zastřešující všechny knihovny MU, a to *MUNI LIB* (bez ohledu na komunikační jazyk). Zároveň se napříč knihovnami dohodl společný slogan, který zní *Přijďte pro informaci, zůstaňte pro inspiraci*, resp. *Come for information, stay for inspiration* v anglickém jazyce.

2 . PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

ZAMĚSTNANCI KNIHOVNY

Vedoucí knihovny: Mgr. Taťána Škarková

Zástupce vedoucí: Mgr. Klára Urbánková

Oboroví knihovníci: Bc. Jana Němcová, DiS., Bc. Radmila Kouřilová,

Jmenná katalogizace: Mgr. Romana Drimlová

Výpůjční služby: Mgr. Jana Baluchová, Marie Doležalová, Jana Hubičková, DiS., Mgr. Marie Šípková, DiS.,
Mgr. Klára Urbánková, Mgr. Vojtěch Velísek, Mgr. Jan Vokřál

Výměna publikací: Mgr. Klára Urbánková

Časopisy, MVS, MMVS: Bc. Naďa Trenčanská

Podpora VaV, RIV, metodik Open Science: Mgr. Marie Šípková, DiS.

Správa elektronických informačních zdrojů, metodik Open Science: Mgr. Jana Baluchová

ICT specialista, Informační výchova: Mgr. Jan Vokřál

Digitalizace: Marie Doležalová, Jana Hubičková, DiS, Mgr. Jan Vokřál

Multimediální ateliér: Ing. Dominik Alvaro Rada, Mgr. Marek Stehlík, Mgr. Vojtěch Velísek

Marketing a PR: Mgr. Vojtěch Velísek,

Kolegyně na RD/MD: Mgr. et Mgr. Dagmar Chytková

Ústřední knihovna má k 31. 12. 2023 – 12 zaměstnanců/10,05 knihovnických úvazků.

K N I H O V N Í R A D A

V roce 2023 zasedala dne 13. 10. v následujícím složení:

Předsedkyně:

doc. Mgr. Markéta Munzarová, Dr. rer. nat., proděkanka pro spolupráci se středními školami, péči o talenty, sociální oblast a celoživotní vzdělávání

Tajemnice:

Mgr. Taťána Škarková, vedoucí Ústřední knihovny PřF MU

Členové:

doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., Ústav matematiky a statistiky

RNDr. Vladimír Herber, CSc., Geografický ústav

doc. RNDr. Rostislav Melichar, Dr., Ústav geologických věd

RNDr. Robin Pěnička, Ph.D., Ústav antropologie

doc. RNDr. Vladimír Štefl, CSc., zástupce fyzikálních ústavů

Sekretářka:

Mgr. Klára Urbánková

Zápisy z knihovních rad jsou k dispozici na [webu knihovny](#).

3 . K N I H O V N Í F O N D Y

V oborových sbírkách probíhaly po celý rok standardní práce na fondu – akvizice, adjustace, jmenná a věcná katalogizace monografií, časopisů, kvalifikačních prací a dalších dokumentů ze specifického výzkumu, výzkumných záměrů a grantů.

F O N D Y V Ú K O N E C H A Č Í S L E C H

- pomocí aplikace v IS MU *Změny v literatuře předmětů* byla zkontrolována přidaná literatura do předmětů za rok 2023
- byla provedena kontrola produkce **e-knih** na [Munispace](#)
- do bibliografických záznamů v IS byly doplňovány odkazy na e-verze dokumentů
- vyučující byli informováni o novinkách a zkušebních přístupech do databází ÚK PŘF
- v rámci projektu *Digitalizace kvalifikačních prací Přírodovědecké fakulty MU* pokračovala digitalizace kvalifikačních prací z let 2001-2006
- byly evidovány návrhy na skenování dokumentů do **e-prezenčky**
- prezenčně bylo využito ve studovnách **2 345 dokumentů**
- nejvíce se půjčovala vysokoškolská učebnice obecné fyziky – **Fyzika / Halliday, Resnick, Walker**
- **do databáze MUB03** byly zatalogizovány garanty oborů vybrané **volně dostupné (OA) e-knihy především z produkce českých univerzit**
- knihovnám MU byly rozděleny finanční prostředky v rámci **PPSŘ** pro aktivitu *Podpora internacionalizace kurikula*; pro Ústřední knihovnu bylo vyhrazeno 25 000 Kč; touto částkou bude knihovna disponovat i v příštím roce
- oborovými knihovnicí byla poskytnuta metodická pomoc při nákupu knih z projektu **SOČ** (Stredoškolská odborná činnost)
- v rámci přípravy na **přechod na nový knihovní systém** bylo absolvováno několik schůzek v oblasti akvizice, katalogizace a výpůjčního protokolu
- v **805** bibliografických záznamech došlo k opravě věcného popisu, což přispělo k harmonizaci rejstříků souborného katalogu MU
- naskenováno bylo 261 obálek a 842 stran znění obsahu

ONLINE PŘÍSTUP

Uživatelé mají možnost vyhledávat e-knihy a zadávat požadavky na nákup přes platformu [ProQuest Ebook Central](#). Požadavky jsou následně schvalovány a e-knihy objednány prostřednictvím portálu [ProQuest Lib Central](#).

Využíván je také akviziční nástroj v EBSCOhost Collection Manager: eBook Manager. Funkce Search Profiles zasílá jednou týdně informační e-mail, které novinky do databáze ECM přibyly. Tato služba je poskytována i garantům oborů.

Byly zakoupeny tyto e-knihy:

Adaptation and the brain

Applied evolutionary anthropology

Emigrating beyond Earth

Principles of space anthropology

Schaum's outline of quantum mechanics

The Cambridge handbook of sociocultural psychology

The Oxford handbook of evolutionary psychology and behavioral endocrinology

The Oxford handbook of evolutionary psychology and parenting

The Oxford handbook of evolutionary psychology and religion

The Oxford handbook of evolutionary psychology and romantic relationships

FONDY DLE OBORŮ

Ve sbírce **antropologie** v roce 2023 pokračovala **retrokatalogizace monografií a časopisů**.

Z Ústavu **antropologie** byly **dovezeny kvalifikační práce a uloženy** ve skladu ÚK.

Ve sbírce **geografie** byly **tříděny a zpracovávány separáty**.

Ve sbírce **geologie** byly **zpracovávány informační bulletiny** *Geological Survey professional paper*.

4 . SHR NUT Í Z Á K L A D N Í C H K N I H O V N I C K Ý C H S L U Ž E B

Knihovní fond k **31. 12. 2023** činil celkem **177 761** knihovních jednotek.

V roce 2023 se zpracovalo **2 650 bibliografických záznamů** (přírůstek byl 1 251 knih, časopisů a e-books, retrokatalogizace proběhla u 1 399 jednotek).

Odebíráno bylo celkem **150 titulů časopisů** (exemplářů 153).

Úbytek činil **142 odepsaných** knihovních jednotek.

V knihovně bylo zrealizováno **46 výpůjček MVS**.

ÚK poskytuje **352 studijních míst**, z toho **66 míst s PC** (z toho 3 pouze pro přístup do IS MU a knihovního katalogu).

K dispozici je **1 multifunkční zařízení**, **1 velkoformátový skener** a **1 stolní skener**.

Statistika knihovny k 31.12.2023

	2021	2022	2023
Knihovní fond	175 518	176 663	177 761
Počet přírůstků	1 251	1350	1 251
Počet retro záznamů	2 950	1 908	1 399
Celkem zpracovaných bibliografických záznamů	4 201	3 258	2 650
Úbytky	287	205	142
Počet titulů odebíraných časopisů	146	153	150
Počet exemplářů časopisů	161	180	153
Zaregistrovaní uživatelé	6 101	10 670	14 092
Registrované výpůjčky	11 754	14 964	15 695
MVS, MMVS	55/0	56/0	46/20
Počet účastníků výuky v akred. předmětech/ Počet účastníků školení pro uživatele	47/105	59/233	82/134
Počet hodin výuky v akreditovaných předmětech/ Počet hodin školení pro uživatele	164/16	165/9	172/6
Tituly zpřístupňovaných e-knih	115	127	136
Počet návštěv uživatelů v prostorách knihovny	-	55 807	79 477
Finance na nákup odborné literatury	1 113 702	981 161	3 997 453

5. AKVIZICE MONOGRAFIÍ A ČASOPISŮ

Monografie – čerpání ze specifických výzkumů

	2022		2023	
	Počet ks	Částka v Kč	Počet ks	Částka v Kč
Antropologie	0	0	0	0
Fyzika	0	0	0	0
Geografie	3	1 659	9	3 493
Geologie	0	0	0	0
Matematika	9	5 342	4	6 974
Celkem	12	7 001	13	10 467

Monografie – čerpání z grantů

	2022		2023	
	Počet ks	Částka v Kč	Počet ks	Částka v Kč
Antropologie	27	22 883	15	22 710
Fyzika	25	47 870	13	14 915
Geografie	10	8 395	34	22 757
Geologie	11	35 540	5	10 385
Matematika	47	72 599	11	20 687
Celkem	120	187 287	78	91 454

Monografie – čerpání z 1214

	2022		2023	
	Počet ks	Částka v Kč	Počet ks	Částka v Kč
Antropologie	43	52 933	13	59 641
Fyzika	35	58 056	34	57 297
Geografie	52	54 989	78	59 292
Geologie	80	56 203	118	40 835
Matematika	43	56 853	260	57 678
Všeobecnosti	19	20 540	4	11 735
Celkem	272	299 574	570	286 478

Monografie – čerpání z 1813/1182

	2022		2023	
	Počet ks	Částka v Kč	Počet ks	Částka v Kč
Antropologie	4	7 864	3	6 210
Fyzika	3	4 955	3	4 458
Geografie	5	5 203	3	5 021
Geologie	5	5 035	2	4 609
Matematika	2	2 476	4	4 748
Celkem	19	25 533	15	25 046

Monografie – čerpání z 1128

	2022		2023	
	Počet ks	Částka v Kč	Počet ks	Částka v Kč
Antropologie	1	1 765	0	0
Fyzika	0	0	0	0
Geografie	0	0	1	389
Geologie	4	3 470	50	12 712
Matematika	3	1 271	1	2 077
Všeobecnosti	10	3 287	10	3 287
Celkem	18	9 739	62	18 465

Monografie – ostatní ústavy

	2022		2023	
	Počet ks	Částka v Kč	Počet ks	Částka v Kč
Děkanát + Botanická zahrada	5	4 403	7	7203
Celkem	5	4 403	7	7203

Dary a Kvalifikační práce (KP)

	2022		2023	
	Dary	KP	Dary	KP
Antropologie	10	2	33	0
Fyzika	30	10	11	0
Geografie	98	82	54	58
Geologie	38	2	57	0
Matematika	85	3	27	0
Všeobecnosti	143	-	26	-
Celkem	404	99	208	58

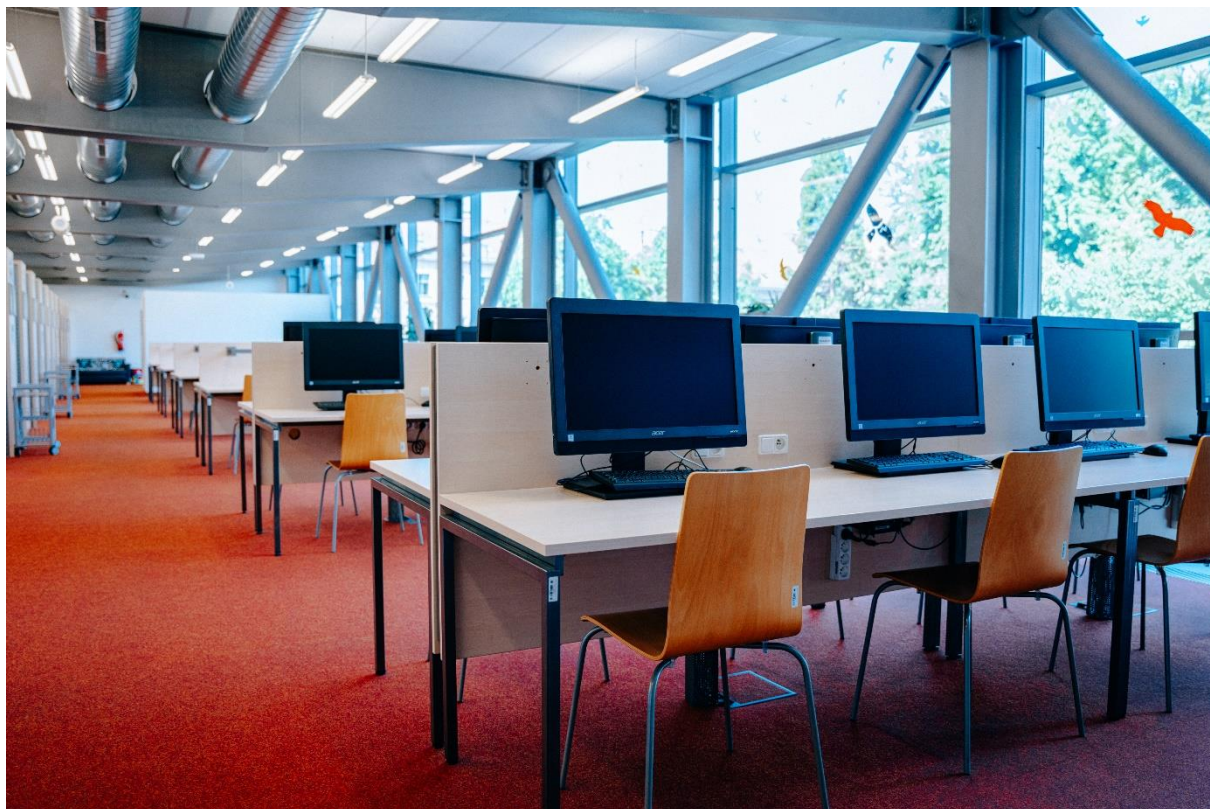
Akvizice časopisů pro jednotlivé ústavy

	2022	2023
	Částka v Kč	Částka v Kč
Geografický ústav	62 808	50 708
Fyzika-společné platby ústavů	456	92 720
Ústav antropologie	0	0
Ústav geologických věd	5 904	3 359
Ústav matematiky a statistiky	25 795	18 617
Celkem	94 963	167 404

6 . N Á K U P T E C H N O L O G I Í A L I C E N C Í

Nákup technologií

Název zboží	ks	Celkem Kč
Výměnný port do tiskáren EPSON Modul USB	1	1 269,00
Držák LCD monitoru na zeď	1	1 595,00
MiniPC pro LCD monitor Raspberry Pi	1	3 549,00
LCD monitor Iiyama ProLite 55"	1	23 090,00
Digitální spínací zásuvka	1	287,00
Dokovací stanice Lenovo USB-C	1	3 375,90
Notebook 14" Lenovo ThinkPad	2	49 174,40
Mini PC HP Pro Mini	3	51 691,20
Monitor AOC 24"	4	18 150,00
Prodlužovací kabel	2	339,00
Toner pro tiskárnu Kyocera TK-5240K	2	2 872,54
Tonery pro tiskárnu Kyocera TK-5240C, TK-5240M, 5240Y	3	5 808,00
Tonery Xerox C+B	2	9 038,70
Switch ZyXEL	1	314,24
Kabel USB-C Deltaco	2	1 021,24
Xtorm USB-C flat bílá	1	249,01
Xtorm USB-C flat černá	1	249,01
Webkamera Trust Tyro Full HD s mikrofonom	1	599,00
PremiumCord SATA3 adaptér s kabelem	1	602,63
čtečka karet DeLog USB	1	393,83
PremiumCord konvertor paralelní kabel	1	365,42
Univerzální adaptér pro notebook	1	1 069,00
Celkem	34	175 103,12

Nákup licencí

Název zboží	2022 Celkem		2023 Celkem	
	CZK	EUR	CZK	EUR
Poplatek za licenci SIP2	10 134,28	415,68	10 399,55	436,04
Celkem	10 134,28		10 399,55	

7 . V Ý M Ě N A K N I H O V N Í H O F O N D U

Periodika zasílaná na principu výměny nebo daru českým a zahraničním partnerským institucím.

Název periodika	Počet zahra- ničních odběratelů	Počet tuzem- ských odběratelů	Odběratelů celkem
Archivum Mathematicum	80	13	93
Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku	1	6	7
Ochrana přírody	1	0	1

	2021	2022	2023
Počet celkem odeslaných publikací	477	368	299
Poštovné celkem v Kč	19 872	13 050,50	10 273,20

8 . ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

Převážná část požadovaných elektronických informačních zdrojů je smluvně zajištěna přes národní centrum **CzechELib**. Ústavy na PŘF díky tomu mají přístup ke klíčovým multioborovým a oborovým databázím a kolekcím vyžadujících licenci.

- Nejpoužívanější multioborová rozhraní v rámci MU byly **EbscoHost** a **ProQuest**.
- Nejvíce využívané multioborové databáze byly **ScienceDirect**, **JSTOR**, **SpringerLink** a **Wiley**.
- Z citačních databází byly nejvíce využívány platformy **Scopus** a **Web of Science** (včetně Core Collection).
- V rámci přírodovědných databází byl největší zájem o **MathSciNet**, **American Chemical Society** a kolekci časopisů **Nature**.

Ústavy Přírodovědecké fakulty v areálu Kotlářská si v rámci **CzechELib** financovaly přístup k následujícím e-zdrojům:

- *IOPscience*
- *American Physical Society e-Journals* - kolekce *APS ALL*
- *American Mathematical Society Journals*
- *Taylor & Francis - Mathematics and Statistics Collection*
- *MathSciNet*
- *SCOAP3*

Mimo **CzechELib** si ústavy předplácí časopisy *Cartography and Geographic Information Science* (Taylor & Francis), *Georgian Mathematical Journal* a *Operators and Matrices*. Na vyžádání je také možné přistupovat k elektronické verzi časopisů *Dnešní svět*, *Vesmír* a *Reflex*.

VYUŽÍVANOST PLACENÝCH E-ZDROJŮ

IOPscience

Kolekce v roce 2023 obsahovala **118** časopisů.

Nejvíce využívané tituly byly *Plasma Sources Science and Technology*, *Journal of Physics D: Applied Physics*, *The Astrophysical Journal* a *Nanotechnology*.

Total Item Requests ¹	29 493
----------------------------------	--------

Unique Item Requests ²	37 141
-----------------------------------	--------

American Physical Society e-Journals – kolekce APS ALL

V rámci předplatného se nabízí 11 časopisů, z nichž byly nejvyužívanější *Physical Review B*, *Physical Review Letters* a *Physical Review E*.

Total Item Requests	2 613
---------------------	-------

Unique Item Requests	2 509
----------------------	-------

American Mathematical Society Journals

Nejvyužívanějšími časopisy v rámci kolekce matematických titulů byly *Transactions of the AMS*, *Proceedings of the AMS* a *Mathematics of Computation*.

Total Item Requests	237
---------------------	-----

Unique Item Requests	226
----------------------	-----

¹ Total Item Requests znamená celkový počet požadovaných položek - tj. celkový počet stažených článků.

² Unique Item Requests znamená celkový počet unikátních požadovaných položek - tj. celkový počet unikátních stažených článků bez duplicit.

Taylor & Francis – Mathematics and Statistics Collection

Kolekce časopisů.

Total Item Requests	1655
---------------------	------

Unique Item Requests	1015
----------------------	------

MathSciNet

Jedná se o matematickou abstraktovou, recenzní a bibliografickou databázi od Americké matematické společnosti AMS.

Total Item Requests	3 513
---------------------	-------

Unique Item Requests	3 257
----------------------	-------

Cartography and Geographic Information Science

Odborný akademický časopis z oblasti kartografie a geografické informační vědy vydává Taylor & Francis.

Total Item Requests	165
---------------------	-----

Unique Item Requests	97
----------------------	----

9 . P O D P O R A V Ě D Y A V Ý Z K U M U R I V , O P E N S C I E N C E

EVIDENCE PUBLIKACÍ

Ústřední knihovna ve spolupráci s garantkami z jednotlivých ústavů zajišťovala evidenci výsledků vědy a výzkumu fakulty do IS MU. Na jaře 2024 bylo odvedeno do RIV **1214 publikací** s rokem uplatnění 2023 pod organizační jednotkou PŘF.

Autoři/ky z PŘF v roce 2023 publikovali **931 vědeckých publikací** typu Article, Letter, Review indexovaných na Web of Science (WoS).

O P E N S C I E N C E

Pro výzkumné pracovníky a pracovnice naší fakulty poskytujeme podporu v oblasti výzkumných dat, DMP a otázek týkajících se APC, slev u vydavatelů sjednaných pro MU, licenčních podmínek a režimů publikování u vydavatelů. Na žádost autorů jsme také pomáhali s vkládáním plných textů do repozitáře MU.

Pro informovanost akademiků vznikla v roce 2023 pod ÚK PŘF stránka [Open Science](#), kde jsou sdíleny klíčové informace, odkazy a aktuality v této oblasti. Stránka je dostupná jak z knihovního, tak fakultního webu.

10. VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA UŽIVATELŮ

V roce 2023 knihovna pokračovala ve svém poslání rozvíjet uživatele v jejich informační a multimediální gramotnosti. Hlavní cíl směřoval k rozvoji klíčových dovedností, které jsou nezbytné pro úspěšné studium a výzkum v moderním informačním prostředí. Konkrétně se tak dělo v předmětech **Informační výchova – Vědecké informace a jejich vyhledávání** (1 kredit), **Multimedia ve výuce I** (5 kreditů), **Multimedia ve výuce II** (5 kreditů), v programu Podpora Ph.D. studia a několika samostatných přednáškách v rámci jednotlivých oborů.

INFORMAČNÍ VÝCHOVA XK010 (VĚDECKÉ INFORMACE A JEJICH VYHLEDÁVÁNÍ)

Předmět Informační výchova je vyučován formou e-learningu v obou semestrech akademického roku. Na jaře 2023 si předmět zapsalo **32 studujících**, úspěšně z nich ukončilo 29; podobně na podzim 2023 bylo **studujících 14**, z nichž úspěšně předmět ukončilo 11.

Informační výchova si klade za cíl naučit studenty, především bakalářských oborů, akademické integritě v podobě, hledání, třídění, zpracování a vyhodnocení odborných poznatků nebo citační etice. V podzimním semestru byl předmět inovován o nejnovější poznatky, především s ohledem na vývoj v oblasti AI.

MULTIMEDIA VE VÝUCE I C7660 MULTIMEDIA VE VÝUCE II C7665

Předmět Multimedia ve výuce je vyučován hybridní formou v obou semestrech akademického roku. Multimedia ve výuce II nebyla v akademickém roce 2022 z důvodů nedostatečného zaplnění kapacity realizována. Na jaře 2023 si předmět Multimedia ve výuce I zapsalo **7 studujících**, na podzim 2023 si předmět zapsalo **15 studujících**; v obou případech všichni zapsaní studující zakončili předmět úspěšně.

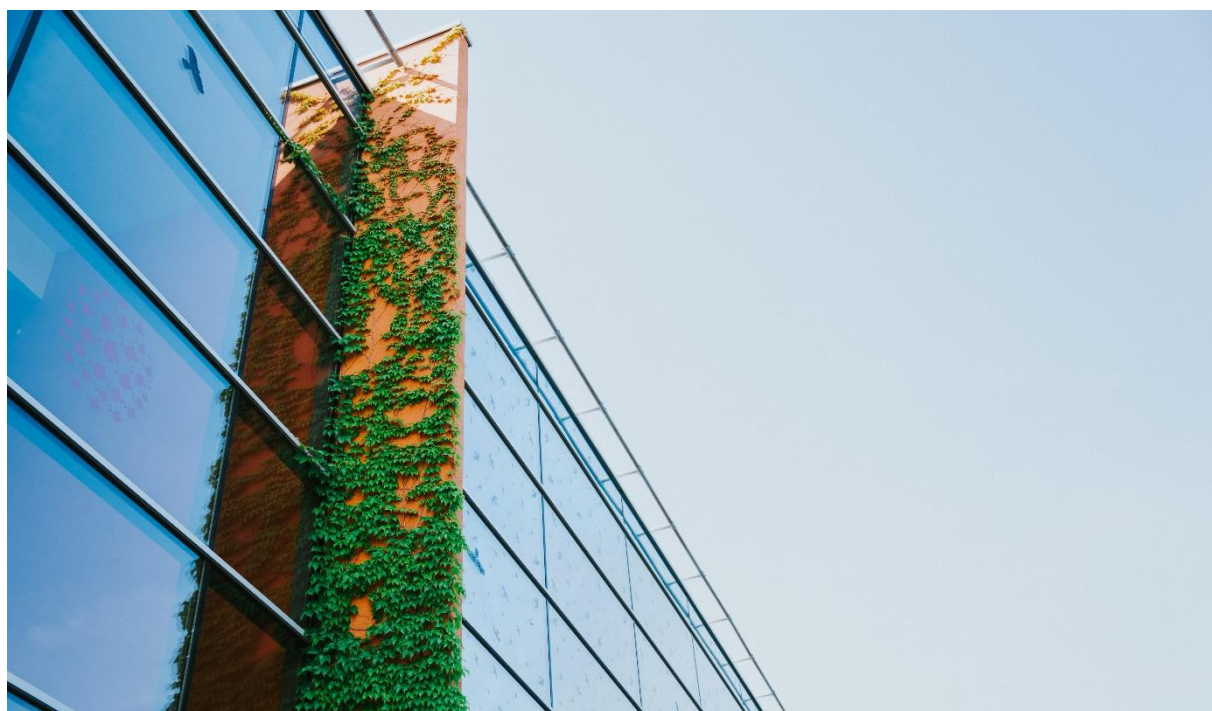
Předmět přináší studentům aktuální poznatky z oblasti grafické a audiovizuální tvorby, AI, obecné platnosti právního zasazení tvorby nebo poznatky týkající se prezentačních schopností. To vše především v praktické formě, kdy jsou studující díky vybavení multimediální učebny schopni vytvářet samostatně vše výše zmíněné a tím se zvyšuje jejich multimediální kompetence. Brán je také zřetel na možnosti uplatnění nově nabytých poznatků v budoucím směřování studujícího.

FOND ROZVOJE MU

Ústřední knihovna se také prosazuje v podpoře doktorských studií, kdy díky podpoře *Fondu rozvoje MU* uspořádala sérii přednášek, besed a seminářů na témata, která rozvíjí kompetence a napomáhají studujícím doktorského programu v jejich cestě studiem. Využity přitom byly znalosti externích kolegů z pracovišť MU, díky nimž se podařilo realizovat například besedy o pedagogických kompetencích, karierním růstu, přednášky o evaluaci studentských prací nebo o duševním zdraví.

Akcí, které se konaly hybridní formou, se celkově účastnilo **72 studujících**.

18. října	První chvíle za katedrou , <i>Mgr. Ingrid Procházková, Ph.D.</i>
8. listopadu	Už jste převrátili svoji výuku? <i>Mgr. Petr Sudický</i> – zrušeno pro nemoc
15. listopadu	Aby plánování v kariéře fungovalo , <i>Bc. Jaroslav Sýkora</i>
22. listopadu	Jak psát oponentský posudek na kvalifikační práci , <i>Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.</i>
29. listopadu	Thriving or just surviving? Promoting psychological resilience in doctoral students , <i>doc. PhDr. Alena Slezáčková, Ph.D.</i>

ŠKOLENÍ EIZ

Za přispění knihovny proběhlo také několik přednášek na oborech geografie a matematika, při kterých byli studující seznámeni s možnostmi a prací s elektronickými informačními zdroji. Těchto přednášek se zúčastnilo celkově **133 studujících**.

MASARYKOVI UČÍCÍ KNIHOVNÍCI

V neposlední řadě je také dobré zmínit, že zaměstnanci ÚK se ve skupině **Masarykovi učící knihovníci**, známé také pod názvem Mučící knihovníci, podílejí na zpracování materiálů a podkladů v rámci celouniverzitního působení. Současným cílem je položit rámce akademických kompetencí, jako je schopnost vyhledávání, vyhodnocení a práce s informacemi nebo akademická integrita.

SPOLEČNÉ SETKÁNÍ, TEAMBUILDING, BRAINSTORMING

Dne 6. listopadu proběhlo celodenní pracovní setkání zaměstnanců ÚK. Vzhledem k tomu, že pracovní náplně jednotlivců se v čase vyvíjí a je nutné mít o těchto změnách informace, postupně každý ze zaměstnanců knihovny představil své pracovní procesy včetně změn činností v konkrétních oblastech a nastínil nové cíle do budoucna. Krom vzájemného seznámení se s pracovní náplní se zaměstnanci také vzdělávali a plánovali.

11. PROJEKTY A GRANTY

GEOBIBLINE

Ústřední knihovna přerušila spolupráci s Geografickou knihovnou Univerzity Karlovy v Praze na databázi GEOBIBLINE, pravidelný měsíční export našich záznamů (bohemikální dokumenty: monografie, články, sborníky, kvalifikační práce, kartografické dokumenty) byl ukončen 8. února 2022. Záznamy se nyní ukládají pouze do katalogu MU, v případě obnovení spolupráce budou exportovány hromadně.

Celkem bylo v roce 2023 uloženo **487 záznamů**.

[Geobibline](#)

NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY

Spolupráce pokračuje s Národní knihovnou České republiky – zaslání geografických autorit do databáze Národní autority (AUT). V roce 2023 byly do databáze doplňovány anglické ekvivalenty a následně vkládány do katalogu MU.

TEMAP – TECHNOLOGIE PRO ZPŘÍSTUPNĚNÍ MAPOVÝCH SBÍREK ČR

Metodika a software pro ochranu a využití kartografických děl národního kartografického dědictví je projektem *Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI* (identifikační kód DF11P01OVV003). Poskytovatelem finančních prostředků je *Ministerstvo kultury ČR*. Příjemcem projektu je Moravská zemská knihovna v Brně, partnery v projektu jsou Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Geografický ústav Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Probíhá spolupráce na projektu dle dohodnutých pravidel s členy realizačního týmu.

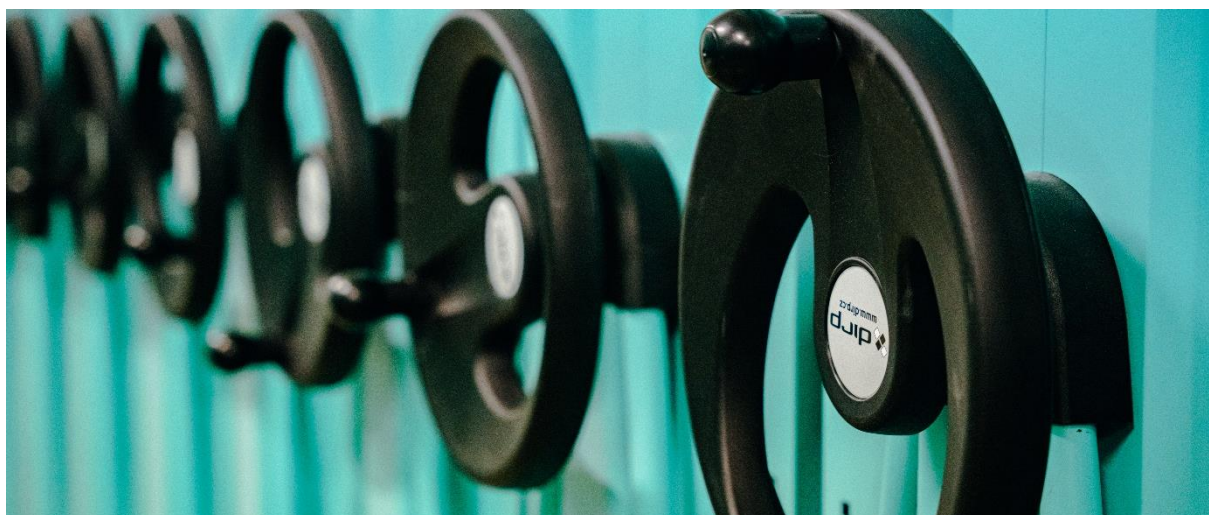
V roce 2023 bylo zpracováno **429 bibliografických záznamů**.

[Temap](#)

CZECHELIB

Nákup a správu klíčových EIZ pro potřeby výzkumných a vzdělávacích institucí v ČR zajišťuje Národní centrum pro elektronické informační zdroje při Národní technické knihovně v Praze. Projekt CzechELib byl zahájen v roce 2017 a od 1. 1. 2018 jsou již klíčové elektronické zdroje z cca 50 % financovány ze státní finanční podpory, přičemž zbylou část ceny hradí zapojené instituce. Koncem roku 2022 skončilo 5leté období, na které mělo centrum uzavřeno smlouvy s dodavateli EIZ a akademickými institucemi v ČR. Pro období 2023 až 2027 byly uzavřeny nové smlouvy. Financování projektů zatím zůstává stejné, ale od roku 2024 se finanční dotace CzechELib sníží z dosavadních 50 % na 47,5 % (a každý další rok až do 2027 bude klesat o dalších 2,5 %). Kromě finanční podpory je cílem projektu také snížení administrativní zátěže zapojených institucí a posílení vyjednávací pozice ve vztahu k producentům EIZ.

Z prostředků CzechELib jsou pro potřeby Masarykovy univerzity zajištěny významné multioborové databáze jako **EBSCO Academic Search Ultimate**, **ScienceDirect**, **ProQuest**, **JSTOR** či **Wiley**, citační databáze **Web of Science** a **Scopus**, kolekce více než 20 000 e-knih od významných producentů a také celá řada oborových databází a kolekcí elektronických časopisů, např. z produkce vydavatelství **Nature Publishing Group**.

DIGITALIZACE DP

V lednu 2023 došlo k personálním a organizačním změnám v rámci interního projektu digitalizace VŠKP. Byl určen nový vedoucí tohoto projektu (Mgr. Jan Vokřál) a reorganizace proběhla také mezi dalšími zaměstnanci knihovny, kteří se již dříve podíleli nebo začali nově podílet na digitalizaci. Během

prvního čtvrtletí došlo k harmonizaci evidencí digitalizace a vytvoření přehledového dashboardu. Byly nastaveny nové minimální požadavky na kvalitu skenů.

V následujících měsících roku bylo digitalizováno nově **150 jednotek** VŠKP. Další práce probíhala na sjednocení podoby evidenčních metadat, vytváření manuálu pro digitalizátory, opravě již dříve naskenovaných jednotek, které ještě neprošly post-processingovou fází a dokončení analýzy (ne)přítomnosti VŠKP v IS Archivu závěrečných prací.

V průběhu roku došlo k testování a nasazení rozšířené verze základního programu Scan Tailor, tj. Scan Tailor Advanced. Při kvantitativním hodnocení projektu je třeba zohlednit to, že se skenuje manuálně a dochází k úpravě prací v programu Scan Tailor Advanced. Navíc kolegové, kteří se na tomto interním projektu podílí, mají i další pracovní povinnosti a aktivity.

V současné podobě se digitalizují práce v rozmezí let 2001 až 2006. Cílem do následujícího roku 2024 je zefektivnit a standardizovat procesy v digitalizaci a začít postupně importovat práce do IS Archivu závěrečných prací.

12. SPOLUPRÁCE A DALŠÍ AKTIVITY

PRŮZKUM UŽIVATELSKÉ SPOKOJENOSTI - VYHODNOCENÍ

V červnu 2023 bylo dokončeno vyhodnocení průzkumu spokojenosti uživatelů. Byla vypracována obsáhlá výzkumná zpráva, jejíž hlavní závěry jsou, že uživatelé knihovny jsou převážně spokojeni jak s poskytovanými službami, tak s vybavením knihovny. Oproti roku 2017 se zvýšil zájem o využívání online služeb, spokojenost s knihovním katalogem a využíváním portálu ezdroje.muni.cz. I přes změny, které knihovna od předchozího průzkumu provedla, uživatelé stále požadují prodloužení otevírací doby a zvýšení počtu míst pro odpočinek a týmovou práci. Velkým problémem zůstává otázka mikroklimatických podmínek v knihovně, které opravdu není z dlouhodobého hlediska optimální.

Taktéž byly zpracované propagační materiály prezentující výsledky průzkumu na sociálních sítích:

[Instagram](#)

[Facebook](#)

VÝSTAVY

Přízemí knihovny je nejvíce navštěvovaná část knihovny a již pravidelně jsou vám v tomto prostoru nabízeny instalace rozličných tematických výstav – v roce 2023 to byla **fotografická výstava motýlů a přírody** od amatérského fotografa Jaroslava Bučka a výstava **Českého výzkumu Antarktidy**, která

Výstava – skenovací elektronový mikroskop Mira 3

Výstava – Český výzkum Antarktidy

přinesla komplexní pohled na Antarktidu očima klimatologů, geologů, ornitologů a mnoha dalších. Do třetice to byla výstava centra CEPLANT pod názvem **Skenovací elektronový mikroskop Mira 3**, která prezentovala toto unikátní zařízení, které umožňuje pozorovat mikroskopické objekty s neuvěřitelnou detailností.

L C D O B R A Z O V K A

V přízemí ÚK byla instalována nová **informační LCD obrazovka**. Kontaktní osobou pro vkládání obsahu je Mgr. Vojtěch Velísek.

N O C V Ě D C Ů

Poslední zářijový pátek se Masarykova univerzita opět připojila k Noci vědců, celorepublikové akci popularizující vědu pro širokou veřejnost. Program připravují vědecké instituce, univerzity nebo hvězdárny, které zvou na rozmanité přednášky, výstavy, komentované ukázky, hry, soutěže či kvízy. Část programu probíhá také online v podobě podcastů nebo videí. Akce se v republice pořádá od roku 2005 a pro každý ročník je stanoveno jedno zastřešující téma. Téma pro rok 2023 bylo *Tajemství*.

V ÚK jsme si pro návštěvníky Noci připravili **LIBQUIZ**, při kterém se účastníci museli vypořádat s otázkami z oborů zastoupených ve fondu knihovny.

ODBORNÁ PRAXE STUDENTŮ

V termínu 22. 5. – 2. 6. 2023 proběhla odborná praxe se studenty Obchodní akademie a vyšší odborné školy Brno. Studenti byli zaškoleni v základních knihovnických procesech jako je katalogizace, akvizice, výměna, digitalizace, služby aj. Dále byli seznámeni s publikační praxí na MU, systémem využívání elektronických informačních zdrojů nebo s předměty vyučovanými knihovníky – Informační výchova a Multimedia ve výuce. Praktické zapojení studentů probíhalo kromě výše zmíněných procesů také skrze návrhy organizace knihovnických akcí či návrhy úprav knihovního prostoru a služeb.